

L I B E L L U S

D E M E M O R I A,

V E R I S S I M A Q V E B E N E
R E C O R D A N D I
S C I E N T I A.

A u t h o r e G . P . , C a n t a b r i g i e n s e .

*Huc accessit eiusdem Ad-
monitiuncula ad A. DISCONVM,
de Artificiose Memoria, quam publice
profiteretur, vanitate.*

saxfon

An

L O N D I N I ,
Excudebat Robertus
VValde-graue, Anno 1584.

ORNAMENTISSIMO viro

Iohanni Vernero
G. P. S. D.

OSTVLA VI A TE
iamdiu vel fla-
gitaui potius (op-
time Vernere) vt
veram memoriae discipli-

2 nam

EPISTOLA.

nam traderes: in magnam enim spem venio te illam tractante fieri posse, ut ipsa multorum iniurijs depresso veritas emergat, & velut ex longo interuallo ad aspi ciendam lucem reuocetur. Atqui hoc tibi eò magis esse faciendum censeo, primùm quòd officij tui sit, deinde facultatis. Debes tu quidem hoc munus vel ipsis literis, ut quæ in primis ornasse te videntur, per te eundem sint ornatæ. Potes etiam

EPISTOLA.

etiam tu profectò, si quis alius, hac in re multorum expectationi respondere, quippe qui mirifice instritus es reconditis scientiis rerum maximarum. Quocirca aggredere quæso hanc nimis inopem & mendicam artem tuis quibusdam institutis, quasi dote locupletare, quam philosophi indotatam & incomptam reliquerunt. Nam artificiosa memoria primùm à Simonide manavit, eam-

EPISTOLA.

que postea Metrodorus
limauit aliquantò politius:
at horum scripta vetustate
sic exaruerūt, ut non appa-
reant. Multis annis pòst,
Romani ad eiusdem artis
cupiditatem exarserunt, cui cum diu magni
honores essent habiti, literis
paulatim est cœpta mā-
dari. Sed, deus bone, quam
eius præcepta exigua sunt
in Tullio, ne in Quintilia-
no quidem multa, in Sene-
ca & alijs pene nulla.

Effu-

EPISTOLA.

Effudit quoqb hæc ætas no-
stra multos, qui opinione
quadam excellentis memo-
riæ illustrem tenuerunt lo-
cum. Horum in numero
sunt Petrarcha, Rauen-
nas, Buschius, Rosselius.
Verum quid tam exile?
quid tam putidum? quid
tam spinosum? quā isti om-
nes? Mediussidius nihil
omnino sanum & doctum
sapiūt, sed potius olent bar-
barū nescio quid & Dun-
sicum. Quocirca relaxa, te

4

occu-

EPISTOLA.

occupationibus tuis vel potius libera, & prome aliquid ex intimo artificio tuo quod mibi adiumento sit, & teipsum summis laudibus illustret. Interim dum hæc suscipias, mitto ad te libellum nostrum bac de re conscriptum, tenuem illum quidem fortasse, aptum tamen ad id quod volo, nimirum ad benevolentiam erga te meam plenius illustrandam.

Vale.

Libellus de
Memoria

CAP. I. De Memoria facultate.

Emoria est facultas animi notiones acceptas à sensibus custodiens. Nihil enim prodesse potuit, homini innatam esse rei percipiēdæ vim, nisi haberet etiam eiusdem retinendæ facultatem.

Memoriæ sedem philosophi in occipitio statuunt. Sic enim omnes ferè dicunt. Cerebrum tribus donatur ventriculis : Primus seu anterior qui frontem respicit sensus communis ventriculus nuncupatur: quod ab hoc quinque sensuum nerui deferuntur, & inde

Libellus

“ inde horum beneficio odores, sapore, “ soni, colores, tactiles qualitates in hunc “ ventriculum deducuntur : secundus in “ medio cerebri, phantasie sedes est: ter- “ tius memoriae, in quem omnes rerum species reconduntur. Sunt ista meher- cule opinionum commenta, vix anicu- larum lucubratione digna. Etenim quæ ratio scriptores impulit, ut tres in omni animante sensus interiores po- nerent? Num quòd iidem sensus actio- nes quasdam habent proprias & suas? At falluntur illi vehementius qui re- rum species, pro effectorum quæ pro- ducunt varietate, conantur fingere. So- lis lux multos usus & opportunitates habet, in calefaciendo, comburendo, exsiccando, perpurgando, illustrando: iam autem pro his effectis lucis totidem species inter se discrepantes fin- gere, esset profecto delirantis impru- dentia. Quid ergo est in causa, quò mi- nus eadem in cerebro, & obiecta sen- sum discernendi, & plenius aestiman- di, & recordandi sit facultas. Id etiam in homine exploratè constat, intelle-

ctum

de Memoria.

& cum sensus communis & phantasie vires in se complecti. Idcirco non est memoria in occipitis angustiis collocanda, cum potius ad omnes cerebri partes se ipsam fundat. Peripatetici hoc strenue totum negant, duásque o- pinionis suæ causas afferunt: Prima, quòd occipitum durius sit, ideoque ad retinendum firmius: altera, quòd læsa memoria, remedia tantum occipiti à medicis adhibentur. Sunt istæ ratiunculae, non modò non philosophia dig- næ, sed ne mediocri prudentia quidem. Nam primum, qui cerebri occipitum durius esse diceret, ex iis qui Anatomiæ laude floruerunt, inuentus est ne- mo. Quid? an est verisimile, Galenum benè secandi laude in primis illustrem, sensu hebetem fuisse & stupidum, nec cerebri natuam compositionem per- spexisse? An Vesalius etiam lippienti- bus fuit & peruersissimis oculis? An de- nique Columbus & Fallopius excellé- ti industria viri, nunquam potuerunt ea diligenter inuestigando eruere, quæ Peripatetici oscitantes somniando in- uene-

Libellus

uenerant? Non credendum est hercule, nedium suspicandum. Sed detur illis quod ne probari quidem potest, cerebri occipitum esse valde durum: quid altera tandem ratio? num satis est instructa ad opinionem nostram, quod vehementer cupiunt, infirmandam? nequaquam certe. Nam ei ab omnibus penè medicis reclamatum est, qui curatione non tam occipiti quam reliquo cerebro adhibita, memoriam debilitatam & languentem reficiunt.

Vetus opinio iamdiu philosophorum scholas oppleuit, memoriam post hanc vitam extingui. Scio quid illis in mentem venit, cur ita loquerentur & sentirent putidè. volunt, credo, mentem hominis haustam è cælo & delibatam esse: sensum autem affectus, & memoriam è corporis ferè sordibus emersisse: ideoque putant illam dissoluto corpore in cælum remigrare tanquam in natuam sedem, hæc autem prorsus eualescere. Evidem si arbitrantur cuiusquam animum post mortem ad eas sedes euolare, vbi nihil non beatum & gau-

de Memoria.

gaudii plenum sit, cur animo sensum, affectus, memoriam detrahunt? cur eum ornamétis & decore suo spoliant? si tollunt memoriam, qui tandem voluerint res in hac vita præclare gestas recordari? Si sensus & affectus omnes occidūt, quæ vñquam liquidæ & sinceras voluptates ad animum poterint affluere? Hoc quidem animos est, fælicitate non modò non donare, sed miseriis omnibus vehementer affligere.

C A P. 2. de Memoria arte & de propositione.

HAec tenus de memoriæ facultate dictum est: nunc viæ, quæ ad eam perficiendam ferant illustrandæ nobis & demonstrandæ sunt. Cum facultates animi quas nobis inseuit deus, infirmæ sint & debiles ad eas limandas, adhibenda est quædam institutio, conformatioque doctrinæ. Quare, ut cæterarum rerum disciplinæ quædam extant: ita etiam est quædam ars tradenda, quæ possit augere & tanquam alere in nobis

Libellus

nobis recordandi facultatem. Hæc autem tota secunda parte logicæ, nimirum dispositione continetur. Dispositionis enim præcepta elegantissimo, P. Rami artificio informata, non solum ad iudicandum videntur, sed etiam ad memoriam excitandam valere plurimum. Ne multis, dispositio logica duplex est, noëtica & dianoëtica. Noëtica est, quæ ex argumentis propositionem artificiosè componit. Quamuis autem propositionis dispositio valde simplex & pertenuis sit, memoria tamen ex ea singulare adiumentum capit. Fac enim aliquem esse qui cupit ista recordari.

Deus.

Homo.

Lutum terre.

Anima rationalis.

Gloria Dei.

Si hæc soluta ponit, ex animo statim effluunt: neque memoria prius insidebunt quam accurata propositionis dispositione vinciantur: Id quod fieri potest hoc modo.

Deus

de Memoria.

Deus homini creato ex luto terra inspiravit animam rationalem, ut in eo summa eius luceret gloria.

Vsus propositionis in veterum scriptis sæpissimè insignis appetet. Nam si oratio longior memoria complectenda est, ea in breuem & perspicuam propositionem (si fieri commode potest) cogatur: hoc autem ritè & diligenter perfecto, tota oratio impressa in animo & insignita manebit. Ac ne fortè hæc disputare ieconiūs videar, exempla quædam apponenda existimauī.

EXEMPLVM.

CIC. 6. *De rep. Cernis eandem terram quasi quibusdam redimitam & circundatam cingulis, è quibus duos maximè inter se diuersos, & cœli verticibus ex utraque parte subnixos, obriguisse pruina vides. Medium autem illum & maximum, solis ardore torrei: duo sunt habentabiles, quorum australis ille, in quo quis insistunt aduersa nobis urgunt vestigia, nihil*

Libellus

*nihil ad nostrum genus. Hic autem alter
subiectus Aquiloni, quem incolitis, cerne
quam tenui parte nos contingat.*

E X E M P L I   I N   P R O P. C O L L E C T I O .

*Ex zonis terræ duæ intemperatæ, una
torrida, duæ temperatæ.*

E X E M P L V M   2.

Ouid.2. *Regia solis erat sublimib. alta columnis,
Clara micante auro, flammæisque imitante
pyropo,
Cuus ebur nitidum fastigia summa tegebat,
Argentii bifores radiabant limine valua
Materiæ superabat opus:nam Mulciber illuc
Æquora calarat medias cingentia terras.*

P R O P O S I T I O .

*Regia solis facta est ex auro, pyropo,
ebore, argento, & calata à vulcano.*

C A P . 3. De Syllogismo.

Dispositio dianoëtica duplex est,
syllogismus & methodus. Syllogismum non nihil ad memoriam confir-
man-

de Memoria.

mandam valere, id magno nobis do-
cumento esse potest, quod eius partes
eleganti dispositione aliae ex aliis ne-
xæ, & omnes inter se aptæ colligatae
que sunt. Syllogismi in veterum mo-
numentis vel contracti sunt & nudi, vel
magis diffusi atque dilatati. Si nudi sūt,
eos memoriæ mandare haud molestem
est, ita nescio quo pacto rerum conse-
quentia facit, ut in animum cum suauiti-
tate quadam illabantur: sicut in his
quæ sequuntur exemplis constat.

E X E M P L V M   1.

C I C . 3. Tusc. *Munus animi est rati-
one utriusque sapientis animus ita semper af-
fectus est, ut ratione optimè utatur. Nun-
quam igitur est perturbatus.*

E X E M P L V M   2.

C I C . 2. Off. *Quicquid enim iustum sit,
id etiam utile esse censent. Itemque quod
honestum idem iustum: Ex quo efficitur
ut quicquid honestum sit, idem sit utile.*

B   E X E M -

Libellus

EXEMPLVM 3.

Ouid. Cum Paris Oenone poterit spirare relicta
Ad fontem Xanthi versa recurret aqua.
Xanthe retrò propera verisque recurrite
lymphæ:
Sustinet Oenonem deseruisse Paris.

Sorites etiam hīc nonnullum vsum
habet, quippe qui ex aliquot. Syllogis-
mis compositus est.

EXEMPLVM.

CIC. 3. Off. Atque si etiam hoc na-
tura prescribet, ut homo homini quicun-
que sit ob eam ipsam causam quod is homo
sit, consultum velit: necesse est secundum
eandem naturam, omnium utilitatem esse
communem. Quod si ita est, una contine-
mur omnes & eadem lege naturæ: Idque
ipsum si ita est, certè violare alterum lege
naturæ prohibemur: verum autem pri-
mum, verum igitur & extremum. Quod si
forte in longioris orationis ambitu syllo-
gismus partes magis diffusas & explica-
tas habet, ille in angustum premenda sunt,
& earum prosyllogismi omnes brevius de-
scri-

de Memoria.

scribendi: alias enim est necesse, memori-
am rerum varietate & copia nimis depres-
sam oblanguefcere.

EXEMPLVM.

CIC. De leg. Atticus. Lucas quidem
ille, & hac Arpinatum quercus agnoscit-
ur sapè a me lectus in Mario. Si manet Pròp.
illa quercus hac est profecto. Etenim est sa-
nè vetus. QUINTVS. Manet ve-
rò Attice noster, & semper manebit: sa-
ta est enim ingenio: nullius autem agri-
cole cultu stirps tam diuturna quam poetæ
versu seminarī potest. Att. Quo tandem
modo Quinte? aut quale est istud quod
poëta ferunt? mihi enim videris fratrem
landando suffragari tibi. Q. Sit ita sane:
verum tamen dum latine loquentur lite-
ra, quercus huic loco non deerit qua Ma-
riana dicatur: eaque, ut ait Scanula de
fratris mei Mario.

Cauescat salis innumerabilibus. Nisi forte
Athenæ tuae sempiternam in arce oleam
tenere potuerunt: aut quod Homericus

Libellus

Ulysses Deli se proceram & teneram palmarum vidisse dixit, hodie monstrant candem: multaque alia multis locis diutius commemoratione manent, quam natura stare potuerunt. Quare glandifera illa quercus ex qua olim euolanit Nuncia fulua Iouis miranda visa figura. nunc sit hec: sed cum eam tempestas vetustasue consumperit tamen erit in his locis quam Marianam quercum vocent.

EXEMPLI ANALYSIS syllogistica.

Si manet illa quercus hæc est profecto. Hæc propositio illustratur adiuncto. I. vetustate. Sed manet illa quercus. Hæc assumptio probatur. 1. à causa efficiëte. quercus manet fama non natura. 2. Illustratur a paribus. Dum latine loquentur litteræ quercus huic loco non deerit. Vbi additur testimonium Scævole. 3. ut Athenis olea & Deli palma commemoratione manent non natura: ita quercus.

Ergo hæc est. Complexio continet descriptiōnem

de Memoria.

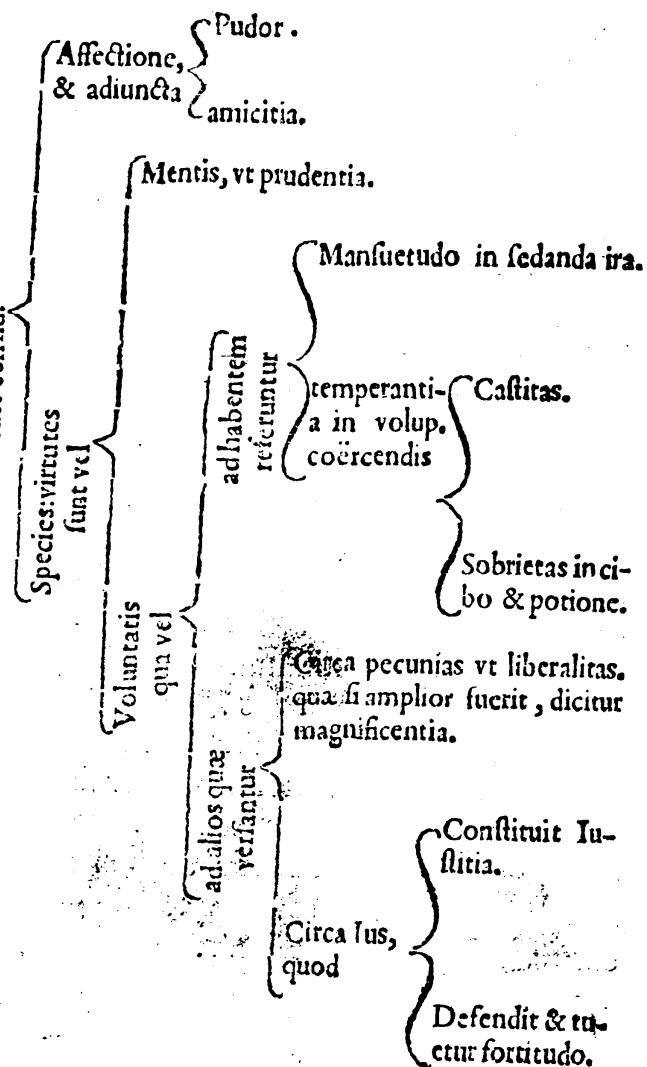
onem quercus ex adiunctis, quod glandifera sit quod ex ea euolanit aquila.

CAP. 4. De methodo.

ET SI propositionis & Syllogismi dispositiones singulare memorie lucem præbent: tamē si quærimus quid vnum ex omnibus eam maximè confirmet, methodo certè palma dāda est. Hæc enim est aurea catena cuius comprehensione infinita rerum matières sic deuinciri poterit, vt alia ex aliis facilimè consequantur. Fingamus hominem agrestem & rudem teneri studio capienda disciplinæ. Difficile, credo, fuit illius emollire animum ad utiles doctrinæ satus excipiendos. Verū si spes iniecta fuerit, posse illum doctrinæ instructum euadere, methodus per se id totum pene effectum dabit. Ac ne quis me forte putet methodo falsas laudes affingere, hoc totum quod dico exemplo sequenti experiatur.

Ethica et doctrina BENE viuendi: **bono vivere est virtuti conuenienter**
vivere In virtute.

Ethicæ typus.

de Memoria.

C A P. 5.

MVlti sunt quibus et si dispositio logica valde placet, alias tamen iuandæ memoriae rationes inuenierunt. Nam si res occurrit, de qua vellent plurima recordari, illam statim per omnes argumentorum locos deducunt. Ut (verbi gratia) Si esset illis de homine vel dicendum, vel differendum vel cōcionandum, hunc in modum agerent.

Causa efficiens.

Deus
Pater
Mater } Homo.

Materia.

Lutum terræ }
Semen — } Homo.

Forma.

Anima rationalis } — Honio.

24

EffeEta.

Libellus

Efecta.

Dicta
Scripta
Facta
Consilia } — Homo.

Finis.

Gloria Dei } — Homo.

Subiecta.

Locus
Res obiectæ circa quas versatur } — Homo.

Adiuncta.

Possessiones
Virtutes
Artes
Vestitus } — Homo.

Diversa.

Homo doctus } Sed non diues.
Homo fortis } Sed perpusillus.

Diff.

de Memoria.

Disparata.

Cælum terra } — Homo.
Arbor lapis }

Relata.

Homo dominus } Homo seruus.
Homo pater } Homo filius.

Adversaria.

Brutum } — Homo.

Contraria.

Homo } — Non homo.

Prinzipia.

Ebrietas } Sobrietas } hominis.
Paupertas } Diuitiae }

Paria.

Homo tam habuit liberum arbitrium
quam Angeli.

Homo fortis } — Quam iustus.
tam prodest }

Ma-

Libellus

Maiora.

Hominis excellentia } — Bruti.

Minora.

Res terrenæ deteriores } — Homine.

Similia.

Homo } Bulla.

Homo deo } Lutum figulo.

Dissimilia.

Spiritus } — Homo.

Aer } — Homo.

Coningata.

Humanus } — Homo.

Humaniter } — Homo.

Notatio.

Humus } — Homo.

Distributio.

Homo } Socrates.
— Plato.
— Aristides.

Definitio.

de Memoria.

Definitio.

Homo } — Animal rationale.

EQuidem ut vtile hoc illorum consilium esse fateor: ita artem aliquam memoriae in eo contineri nego. Etenim ista rei per locos diductio a naturali recordantium consuetudine aliena est. Nihil autem est in arte vlla describendum, quod ab vsu & experientia abhorret. Neque vero haec memoria via itinat omnes, sed eos solum qui & in dialecticis periti sunt, & in plurimorum libris studiose voluntati.

CAP. 6. *De exercitatione.*

EX omni antiquitatis memoria facile constat, plures in cæteris rebus quam in recordando admirabiles extitisse. In causa profecto est, non quod memoria cognitio abditis è fontibus hauriatur (quid enim potest excogitari facilius?) sed quod exercitationes ad eam

Libellus

eam conformandā imprimis maximæ
requiruntur. Caput certè est, vt verè dicam, quod nemo propter insignē molestiam facit, quam diligenter meditari. Meditationis autem via prudenter a
“ Quintiliano patefacta est. Sic enim ille,
“ Modus, inquit, est per partes ediscere,
“ & quidem modica voce & tacito quo-
“ dā murmure, vt duplici motu memo-
“ ria iuuetur & dicendi & audiendi. Mi-
“ rum verò dictu est, nec in promptu ra-
“ tio, quantum interposita nox afferat
“ firmitatis, siue quiescit labor ille siue
“ maturatur & coquitur. Diuinum hoc
Quintiliani consilium est & aureolis
describendum litteris. Facit enim vt,
res non modò a nobis intellectæ sint,
sed etiam memoria quasi vallo quo-
dam munitæ & circumseptæ.

Non alienum erit a litteratorum stu-
diis Pythagoræ confuetudinem sequi,
cui positum in more fuit, ea, quæ die
toto secum commentatus esset, noctu,
priùs quam somnum caperet, diligen-
tius repetendo obseruare. Videbat, o-
pinor, homo sapiens, quicquid diurnis
cogi-

de Memoria.

cogitationibus in animo impressum e-
rat leuiter, idem nocturnis, ad memo-
riæ diutinatatem altius consignari.
Postremo id nobis argumenti satis est,
memoriam præcipue vñ perficien-
dam esse, quòd eius vires & facultates
omnes laboris intermissione exares-
cunt.

C A P. 7.

D E Memoriæ conseruatione extant
consilia medicorum non illa qui-
dem contemnenda: èò quòd ex iis im-
mensi fructus ad litterarum studia re-
dundant. Ferunt Hippiam Eleum
memoriam valde collapsam medica-
mentis quibusdam restituisse: & Car-
neades Helleboro aciem mentis acrem
& acutam reddebat: sicut antiquissi-
mæ loquuntur historiæ. Quocirca
quæ medici totis penè voluminibus
disputarunt, eadem ego in vnum lo-
cum, velut in exiguum gyrum com-
pellam.

Memo-

Libellus

Memoriam
destruunt

- Curarum varietas.
- Tumultuaria libroru lectio.
- Immodicus pudor.
- Inertia.
- Somnus nimius.
- Somnus supinus.
- Crapula.
- Nimia Venus.
- Nocturnæ lucubrat.
- Cœpæ.
- Iuglandes.
- Coenæ magnæ.
- Capitis lauatio.
- Capitis in aquam immersio.
- Longiores capilli.

MEMORIAM CON- seruant

- 1 Cerebrum { galli
          passeris } come stum.
          perdicis }
- 2 Semen Coriandri decoctum aceto
& incrustatum saccharo.
- 3 Conserua Cotoniorum a coena vel
prandio sumpta.

4 Odor

de Memoria.

- Ligni Aloës.
Vetonicae coronariae.
Florum Rosmarini.
Nigellæ.
Rosæ rubæ.
Ocini.
Spicæ Nardi.
Florum Periclymeni.
Stæchados.
Seceræ.

5 Carduus benedictus cum cibo sump-
tus.

- Oleum { Castoris.
Nigellæ.
Euphorbii.
Costi.

7 Lilium conuallium cum fortissimo
distillatum, & exigua quantitate
haustum.

Euphorbiæ puluis.
Friccio.

MEMO-

Libellus

MEMORIAM CONSER-
nant, si cerebrum sit humidum &
frigidum.

Maiorana.	Zedoaria.
Peonia.	Cassia.
Viscus.	Cynamomum.
Hyssopus.	Nux myristica.
Betonia.	Macer.
Iridis radices.	Zinziber.
Enula campana.	Melissophillum.
Rhaphanus.	Verbasculum.

MEMORIAM CONSER-
nant, si cerebrum frigidum est &
siccum.

Buglossa.	Glycyrrhiza.
Amygdolæ dul-	Vinum dulce.
ces.	Nux castanea.
Pistacea.	Malum puni-
Nux auellana.	cum.
Saccharum.	Oua recenter ex-
Mel.	clusa.
Pineæ nuces.	Butirum nouum
Lilium aquaticū.	Vvae pastæ.

FINIS.

Ad Alexan-
drum Disconum admo-
nitijuncula de artificiose memoriae
quam publicè profitetur va-
nitate.

Lim ferunt, *Discone*,
Mineruæ signum simul
& aspectum & proba-
tum fuisse. Cum libel-
lo tuo minus actum est
præclarè, quem aspexis-
se multos audio, probasse vix vlos.
Causam si quæris, duæ in primis pa-
tent, in promptuque sunt omnibus,
quarum vna in verbis est, in rebus al-
tera. De verbis quid multi sentiunt
paucis habeto. Quod in cibis capien-
dis plerunque fit, idem vsu venire so-
let in scriptis hominum. Cibos nolu-
mus

C

Ad A. Disconum.

mus, etiam suaves & succulentos, qui non conditi sunt iucundiùs: & doctis hominis scripta vix placent quæ illuminatè non loquuntur & splendide.

Libellus tuus quem puri sermonis florem habet? quod planæ & illustratæ orationis lumen? haud quamquam hercè olet romanam puritatem, sed inquinatum nescio quid & barbarum. Dixeris, in philosophiæ locis eloquentiam non decere, nec illam tantopere molli oratione ac mirificè pellucenti esse vestiendam. Non est hæc causa Discone, quæ dicis, cur velles obscuritatem quandam & velut noctem scriptis tuis offundere, sed illa potius ut viam munires tibi ad pecuniam comparandam. Præfensiſti enim homo sagax futurum, ut multi perficiendæ memoriæ studio flagrantes ad te celerimè conuolarent, ut sensa libelli tui aureis vel saltem argenteis hamis possent expiscari. Iam enim diu sermo fuit, neminem te prius in disciplinam recipere, quam tibi viginti numimos asperserit. Quantus es tu, Deus bone,

gur-

G. P. Admonitiuncula.

gurges? quanta Vorago pecuniæ? non te decet lectissimos adolescentes in scholā tuam summa quæquis promittendo inuitare, & pueriles nugas explicando, pecuniam iis quantamcunque posses abradere. Evidem si hoc fecif-
ses in iis terræ locis Vbi homines nec ad humanitatem mitigati, nec literis exculti sunt, esset fortasse magis probandum: at in Anglia, quæ multos omni doctrina politissimos alit, & quod caput est Londini, inuentutem erectâ ad omnem laudem stultissimis opinionibus imbuere, nequaquam est ferendum. Quocirca respiret parum per cupiditas & auaritia tua, desinet tandem tam magnum & vberem quæstum ex nugis facere: nisi libenter ve-
lis eam tibi infamiam conflare, quam nunquam vita sequens eluerit.

Vides causam quæ facit quo minus verba nobis placeant: nunc paucis conabor artificiosam memoriam a te magnopere commendatam infirmare & euertere. Statuis hanc artem primò subiecta & umbras inuenire, deinde, vi-

Ad A. Disconum

animationis & methodi, umbras easdem in locis collocare. At totum hoc nego, artémque hanc fictam & somniantam ab antiquis fuisse aduersus te contendō.

Vera artis descriptio proficiisci debet ab usu & experientia.

Artificiose memoriae descriptio per locos, umbras, animationem, methodum, non est ab usu & experientia profecta.

Ergo in iis non consistit vera artis memoria descriptio.

Non adduco contortum & aculeatum paralogismum, sed sanum & neutrōsum constantis iudicii syllogismum. Quid tandem est, quod h̄ic refellendum existimas, *Discone?* quam tu latēbram ad occultandum errorem tuum adhibebis? an primum artem omnem ab usu tanquam a fonte suo negabis profluere? at caue tum, ne ipse peregrinum esse te & hospitem in artis confirmandæ institutis demonstrabo. Nam ex omnibus nihil reperitur aliud, quod artes præceptis suis depingere & illuminare possint, nisi quod in homi-

G. P. Admonitiuncula.

hominum usum & consuetudinem cadit: sic Rhetorica solam eam eloquentiam describit, quæ quondam ex Romanorum linguis melle dulcior fluebat & liquidiōr: sic Dialectica non fucatas differendi subtilitates exponit, sed potius deliniat expressam & eminentem effigiem naturalis ac humanæ rationis. Verūm cū res illæ quæ in communem usum veniunt singulares sint, nisi aliqua certè ratione vniuersales fiant in exiguum alicuius artis orbem traduci nunquam poterint. Adhibenda itaq; sunt principia quædā quæ res dispersas cogant & naturæ cōmuniōne costringant: ea verò in primis quatuor sunt, sensus, obseruatio, inductio & experientia. Sensus primum res singulares percipit, deinde obseruatio res s̄apienti perceptas notat, postea inductio res notatas colligit, deniq; experientia res inductas & inter se colligatas confirmat: atq; ita dispositio logica ex iisdem rebus accuratum & generale artis theorema componit. Hæc via est, hæc sola ratio, qua viri prudentes arti-

Ad A. Disconum

um præcepta inuenienda esse voluerunt. Quod si forte occurrit aliquid non ex vñ natum, nequaquam est putandum esse illud siccī & sani hominis consilium, sed potius ridiculum affecti ingenii somniū. Olim in philosophorum scholis inhabitabilem esse torridam zonā iactatum est, ac opinionem eam anilem & commentitiam esse quotidiana docuit experientia. Nam cū Lusitani euecti ex Hispania perlustrasent omnes oras noui orbis, abesse zonam illam ab omni iniuria caloris experti sunt. Imò (quod mirandum est) in America calor tum maximè leuis & temperatus est, cum sol in regionis vertice consistit. In monumentis est Scythiam Pigmæos alere, & Aphricam homines ad omnem deformitatem insignes procreare. Meræ fabulæ: quippe ex perientiam habemus reclamantē. Sed istas res ab arte remotas mittamus, atque de artium præceptis differamus. Grammatici verbum in sex modos partiti sunt indicatiuum, imperatiuum, optatiuum, potentiale, subiunctiu-

G. P. Admonitiuncula.

uum, infinitum. At hoc imperitè fieri iam vñsus docuit, quoniā scriptores illi qui vñquā politè & emendatè sunt loquuti modos inter se cōfundūt. In Logica demonstratiuu syllogismus existimatūr esse non inuentū alicuius hominis, sed diuinū potius oraculum, ad nos è cœlo trans fusū: sed re certè vera Sophisma est veritatis inane, stultiæ plenissimū: quia nunquam in cōmunē rationis vsum solet cadere. Sic omne omnino præceptū non ab vñsu deriuatū, in liberales scientias vel temerè illapsum est, vel a sophistis studiosè accersitum. Constat ergo, *Discone*, artium inuentorem esse & emendatorem vsum.

Pergamus iam deinde ad assumptiōnem, eāmq; omnibus præsidiis muniamus. Affirmo artem memorię quam ipse instituisti, non esse natam ab vñsu hominum benè a natura recordantiū, sed in Græcorū vñbraculis a Sophistis, qui & otio & ingenii vberrimis affluabant, cogitatā. Quod ita esse hoc modo facile potes agnoscere. Sciscitare, si placet ab iis qui vñquam Theologorum

Ad A. Disconum

rum concionibus interfuerunt, quibus nimirum rationibus res auditæ recordati sunt: respondebunt sat scio, primùm se thesīm ipsam obseruare, deinde mēntem in singulas eius partēs intendere, denique minutissimas eārum explicationes colligere. Hunc ordinem mirificè laudibus efferent, eūmque dicent illum esse, qui tot memoriis hominum adiumenta apportauit. Per cunctare deinceps illos, an vñquam locos capiant & vmbreas effingant animo, vt audita firmissimè complexa teneant. Confiteri certè volunt, se nunquam artem tuam nouisse, eāmque prorsus abhorrere a vulgari hominum intelligentia. Fortasse iam dices me Sophisticè nugari. Quid?egone nugator sum?adeone tua mens erroribus densa est & spissa, vt non sentiat quomodo te aniles Protopopæias somniantem conuinco?affirmo artificiosam memoriam non ex ingenio & opinione aliquius philosophi, nec ex aliqua præcipue schola, sed è naturali memoriæ vsu, qui in omnibus relucet, hauriendam esse.

G. P. Admonitiuncula.

esse. Quid igitur est *Discone*, quòd te leuiuscūlæ & inconstantes nugæ tanto-pere delectant? quid tandem habet artificiosa memoria tua boni? quid ficti loci? quid futilis vmbra? quid plumbæ methodus? quid exilis animatio? quid hæc tota ad inanem pompam comparata ostentatio? Inania sunt ista, mihi crede, vinolentorum somnia, inuenire vmbreas, inuentas disponere & animare. Video iam quid fuit, quod dialogi tui tantis verborum integumétis inuoluti sunt. Verebare, credo, ne artis tuæ mysteria in vulgus emanarent, quibus enunciatis omnem tuā acquirendæ pecuniæ spem necesse fuit euanscere.

Etsi natura mitis sis, *Discone*, nec ita multum exardere possis iracundia, tamen veteor multum ne ipse stomachari cæperis. Vix æquo & tranquillo animo ferre potes, artificium illud a nobis adeo vehementer extenuari, quo nomen tuum apud Anglos mirificè illustratum est & nobilitatum. Dices enim me nunquam veritatem attigisse, esse artificiosam memoriam a te descrip-tam

Ad A. Disconum

tam & arduam & subtilem, posse illos qui vel mediocriter eius cognitione instructi sunt, ad singularem ex memoriae commendatione laudem aspirare. Credo. At non omnis doctrinæ institutio, quæ usum aliquem in humana vita præbet, statim probanda nobis est & retinenda. Astronomia utilis illa quidem est ad explicandos stellarum omnium motus, tamen nihil magis sophisticum est, nihil magis improbandum. Tota enim fere non ex veris præceptis, sed ex vanissimis hypothesibus composita est. Nusquam certè anus tam excors est, quæ usus esse in cœlo vel epicyclos, vel eccentricos, vel circulos æquantes putet. In Arithmeticâ quid regula falsi si usum spectemus illustrius? At si rem ipsam quid leuius? quid unquam a philosopho inuentum est languidius? etenim omnes disciplinæ et si magnos usus habent, amittunt tamen splendorem suū, & prorsus obsolescunt, nisi ratione iam ante dicta inuentæ fuerint & cogitatæ.

Hactenus memoriae falsam artem suis
studi:

G. P. Admonitiuncula.

studi: nunc dabo operam si modo fieri possit, ut accuratior aliqua & verior nota sit. Sic igitur existimo dispositio-
nē logicā optimā esse memoriam cōfor-
mādæ & poliendæ disciplinā. Obiiciet
aliquis dispositione Logica nos nequa-
quā notiones simplices, sed dispositas
tantum recordari posse: ideoque in ea
memoriae artem haud quærendam esse,
quia sicut memoriae facultates vel earū
potius usus ad res omnes omnino re-
cordandas pertinent: ita artis quæ illas
describit usus, ad omnia seipsum porri-
gere & explicare debet. Evidem cum
P. Ramo liberè confiteor memoriae
perfectam artem aut nullam adhuc in-
uentam esse, aut si vlla per naturam es-
se posset, illam ipsam esse dispositionē
logicam. Ac ne fortè putas fluctuantē
esse meam ac inconstantem hac de re
sententiam, operæ pretium unam aut
alteram ratiunculam adiungere.

*Tot res in unaquaque arte describendæ prop.
sunt, quæ sunt in eius proprii & naturali
materia. Nam si aliquid ab ea detraxeris,
ars*

Ad A. Disconum

*ars erit decurtata , si contrà adieceris ali-
quid, videbitur esse nimis portentosa.*

Mūs. *In materia artis dialecticæ. I. In naturali
rationis usu non solum est facultas inueni-
endi & indicandi, sed etiam recordandi.*

Conc. *Ergo ha tres facultates in Logica describēda
sunt. Inuentio autē a conformanda memo-
ria tota aliena est. Igitur dispositio vt benè
indecandi sic benè recordandi est scientia. E-
tenim sicut naturalis dispositionis vi res e-
lapsas recordamur: ita artificiosa dispositio
facit vt res easdem benè recordemur.*

Animaduertis, *Discone*, quomodo
veram memoriae iuuandæ artem inue-
ni? & quomodo fregi autoritatem
disciplinæ tuæ? nam si dispositio Lo-
gica est nativa & Germana benè re-
cordandi ratio, quām tu ineptè facis
qui iuuentutem velis alia quadam
quasi inculta & sylvestri via ad ean-
dem laudem peruenire? Quocirca si
vlli fuerint qui artificii tui desiderio
nimis incitati rapiuntur, discant eam
per me licebit, si tenebunt in ea dis-
cenda & exercenda modum: quoniam

ca

G.P. Admonitiuncula.

*ea sic comparata est, vt tanquam vi-
num leue gustatum magis quam pota-
tum delectet. Sed profectò si optio da-
retur mihi, literarum studiosos in dis-
positionis usu diligentissimè exercita-
tos esse velle: tantum ego in illo po-
no esse ornamenti viro literato.*

Hæc de arte tota diximus, iam ad e-
ius partes minutius enucleandas acce-
damus. Adhibeamus autem ad eam
rem fœlicius præstandam Aristoteleas
illas de materia déque forma artis le-
ges, quibus & verum inueniri, & erro-
rum omnes fibræ amputari & reuelli
possint. Materiæ leges sūt κατὰ παντὸς,
καθ' ἄντοι, καθόλε πρᾶτος. κατὰ τ. παντὸς lex
veritatis requirit, vt nullum sit falsum
artis principium, sed omnia omnino
necessariōque vera. καθ' ἄντοι lex iu-
stitiae omnes, quæ in alienas artes
effluunt & redundant, suis quibusdam
ripis & alueis coërcet. καθόλε πρᾶτος
requirit vt quodlibet præceptum sit
reciprocum, id est vt generalia cum
generalibus: specialia cum specialibus
coniungantur. Quod si forte generale
aliquid

Ad A. Disconum

aliquid speciei tribuerimus , perinde faciemus ac illi, qui Herculis cothurnū conantur aptare infantis pedi : & contra generi speciale aliquid tribuere, est ac si quis pumilionis habitu gigantem vestire cuperet . Lex quæ est de forma artis præcipit, ut oninia pro naturæ suæ claritate disponātur, natura prius prioræ loco posterius posteriori. Ergo iā his legibus, artis tuæ præcepta tanquā ad accuratā aurificis staterā perpēdamus.

Agedum, definitione omissa quomodo artificiosam memoriam partiris? artis inquis, duæ partes sunt prouidentia & criterium. At prouidentia nō est eius nativa & germana pars sed aliunde dūcta & accersita . Haud quaquam enim alia est ab inuentione Logica, cuius præceptis omnia rerum subiecta & vmbrae inueniuntur. Gratulor iam, *Discone*, ingenii tui summæ felicitati: vicisti onines tu philosophos & copia & subtilitate differendi, dignus es qui primus ab Olympiis coronā petas. Inter homines sapientissimos constare video Aristotelem sic egregiè subtilem scriptorem

G.P. Admonitiuncula.

torē esse, nihil vt singi possit diuinius: tamen iidē cum Protopopœiam tuam legerint, facile existimabunt cæteros ab Aristotele semper omnes, sed ab *Alexandro Discono* illum ipsum esse superatū. Aristoteles sexdecem tantū in Organo inuentiones descripsit, primam Categoriam, secundam Categoriarū, tertiam medii, quartam medii apodictici & in topicis quatuor instrumentorū, quintam propositionum, sextā ambiguorum distinguendorū, septimam differentiarū, octauam similitudinum, nonā accidētis simplicis, decimā accidētis comparati, undecimam generis, duo decimā proprii, decimam tertiam definitionū, decimam quartā eiusdē & diuersi, decimam quintam interrogantis, decimā sextā respondentis. His omnibus tu alterā a te solū inuentam adiecisti, inuentionem scilicet subiectorū & vmbrae ad recordandū vtilē. Medius fidi us es es animi nimis ieconi & angusti, si nolles de tā præclara inuentione magnificentissimè gloriari. Quin itaq; pergis cū archimede clamare εὐρεκα. εὐρεκα
Quippe

Ad A. Disconum

quippe illius de coronæ mistione tuum
de inuentione pulchrum est inuentum.
Sed inquiramus tamen in inuentio-
nen tuam, vt omnes intelligent quam
ea prudenter excogitata sit. Vis op-
nor, eam in capiendis locis, & vmbbris,
id est argumentis, quæ ad rem alteram
significandam affecta sunt, querendis
occupari. Optimè. at quorsum ista &
quem ad usum? vt vmbrae in locis dis-
ponantur ad memoriam confirman-
dam. O nugæ! O mendacia! O *Disco-*
niane vmbrae trunci cuiusvis & stipitis
vmbrae leuiores! Etenim inuentio ar-
gumenta nudè exhibit & cogitat, usur-
pantur autem solummodo in axioma-
te ad docendum, declarandum, illu-
strandum, exponendum &c. in syllogis-
mo ad probandum, confirmandum, re-
fellendum, &c. Hi argumentorum na-
turales usus & veri sunt, nec alios in
humana vita constat ullos esse. quocir-
ca videris mihi argumentis abuti mi-
serè, cum ea in locis disponenda esse
velis ad aliquid recordandum.

Quoniam ex ipsis scopulosis cotibus
nostra

G. P. Admonitiuncula.

nostra iam enauigauit oratio, ad reli-
qua Prosopopœie, festinemus. Subiecta
definis vmbrarum receptacula: deinde
distribuis in absoluta & adiuuantia:
postremò multas subiectoru legis ac-
cumulas. Videris me herculè tantum
memoria valere, nihil vt iudicio possis.
Quis vnquam sic imperitè artis præ-
cepta struxit & coagimentauit? certè
nimis es, cùm in rebus inueniendis im-
peritus, tum in iisdem accurate instru-
endis dissipatus. Constat enim leges
subiectorum, quia naturæ dignitate il-
lustriores sunt, eorundē partitioni an-
teponendas esse. Sed quoniam mihi vi-
deris tenuiter esse ad artis informandæ
rationē eruditus, ego te paucis admo-
nebo, quibus facillimè rationibus eam
consequi possis. Sic igitur in vera scien-
tiæ alicuius conformatioe præcepta
se inuicem alia ex aliis consequuntur.

1 *Definitiones*, quia summā rei naturam
continent.

2 *Distributiones in membra.*

3 *Explicationes proprietatū*, hoc est causa-
rum

D

Ad A. Disconum

rum, effectoru, adiunctoru &c. Quae appellatur loci cōmunes, axiomata, maxima, leges.

4. Distributiones in species.

5. Illustrationes per exempla, quia preceptorum omnium & veritatem illustrant & utilitatem complettuntur.

Hac eorum via est, hoc institutum, qui vñquam ad componendas artes, ac curatius quoddam disponendi & exquisitius attulerunt genus. Igitur quæ teratio mouebat, vt ab eo curriculo deflecteres quod doctissimi homines tritum & suis impressum vestigiis reliquerunt? Sed mittamus hæc & tibi parumper auscultemus elegantissimas leges promulganti. Ex omnibus tuis legibus illa vna est, non debere subiecta esse nimis illustria. quid ita optimè legum architecte? quia maximè inquis præfulgēti splendore offendunt. Offendunt? quid? oculūnne vis an animūn? si oculū, qui tandem id eueniet, cum visus raro locos & subiecta percipit? si animū, vide in quantas plagas teipsum induis. Nam cur dicemus lucis splendore mentis obscurari intelligētiam?

G. P. Admonitiuncula.

tiam? quis vñquam veterum, vel promulgauit vel tulit istam legem? multa de luce differuit Plato, quædam Aristoteles, plurima Vitellio, haud pauciora multo Alazenus. At deus bone, an istorum nemo vidit, quod hic memoriae summus artifex *Disconus*? Mirandum hercule. Erant illi credo rerum istarum imperiti, nec ad tam exquisitam literarum scientiam aspirauerunt. Verum age, exuscita paruniper dormitantem mentem & nimis consopitam, intende in rem præsentem omnes ingenii tui neruos, vt lapsum & errorem tuum animaduertas. Igitur hoc teneto, etsi oculi clarissimo lumine perstringantur & hebescant, cum intellectu tamen meliusculè actum esse, quem nec splendor ullus, nec ipsum solis iubar potest obtundere. Quòd postea requiris parallela locorum interualla & interieetas areæ partes delēdas esse, leuiora sunt quā vt refelli possint, & in iis Roseluis tuæ fecis homo tibi refragatur.

Satis subiectorum doctrinam excusimus: nunc efficiam, vt rationum mea-

Ad A. Disconum

rum splendore, omnes vmbrae tuæ dispergantur & euanescant. Quomodo ergo inuolutam vmbrae naturam definiendo euoluis? Vmbra, inquis, & effeta rei species credita subiecta ad firmam illa quidem perceptione assumpta. At omnem vmbram alicui subiecto creditam esse non placet. Ut enim milites esse possunt et si in aciem nondum sint instructi; & picturæ rerum sunt, quamvis in tabulas non illigantur: ita quid impedit quo minus existant vmbrae, quamvis in locis collocatae & conclusæ non fingantur. Nam primum nudè inueniendæ sunt, deinde in subiectis disponendæ. Hic possem tuis te acuminibus pungere, qui libellum totum nudis vmbrarum exemplis mirificè cumulaſti.

Vmbras distribuis in duas species, simplices & modificatas. Qui habet *Discone*, peritiam quæ est in te, ne ille multum abest quin sit valde sapiens. Quam tu bellam differentiam, imo quā ineptiis omnibus infucatam proposuisti. Quippe res sensiles non modò

vm-

G. P. Admonitiuncula.

vmbras simplices habent, sed etiam modificatas: sicut etiā res illæ quæ vniuersales dicuntur. Accedit, vmbras tuas simplices nullam vmbrae speciem facere. Aliud est res ipsa, aliud rei in animo efficta & consignata species. Non est quod ipse opinaris homo hominis, Aladius Alladii, brutū bruti vmbra. Neq; certe nobis ita laborandum est, vt res ipsæ sensiles vmbras suas habeant, cum præsertim illæ per se in locis collocatae ita præsto semper & quasi dicto auditentes sunt, vt in animos veniant nostros non vocatæ.

Perge deinceps, bone Alexander, de vmbbris modificatis more sophistarum balbutire. Vmbrae modificatae, inquis, vel rerum sunt, vel etiam verborum. Probes mihi hanc distributionem bonam esse & erit tibi lemnescata palma: certè maximè videtur esse captiosa, & mirabili sophismate implicata. Etenim omnes omnino vmbrae vel rerum sunt, vel etiam verborum: non tantum illæ quæ appellantur modificatae. Si M. Ciceroni auscultasses, nūquam in

Ad A. Disconum

arte illa quam profiteris tam imprudenter essem lapsus. Sic ille, quoniam, inquit, rerum similes imagines esse oportet, & ex omnibus verbis notas nobis similitudines eligere debemus: duplices similitudines esse debent, vnae rerum, alterae verborum. Violasti ergo legem καθόλης περιου, quia vni parti inscienter attribuisti, quod fuit toti prudenter assignandum. Sed fac distributionem istam non sophisticam, fac etiam bonam esse, tamen ab hac arte prorsus aliena est, quia materiae subiectae distinctionem continet. Nam

Prop. Ars generalis & communis materiam sibi subiectam non dividit. In dialetica intentionis & iudicii doctrina non est alia rerum, alia verborum, sed tota ad res omnes & innenendas & indicandas pertinet. In Grammatica & Rhetorica non fit vlla distinctione rerum que in iis explicantur; quid ita? quia ad res omnes sibi subiectas declarandum omnino & communiter adhibentur. Neque artis communis preceptum aliquod unius proprium illius alienum est: & γένεσις γένεσις explicata sunt inquit Aristoteles.

G. P. Admonitiuncula.

stoteles. Vnus est Londini fluvius Thame-sis, ad varias opportunitates accommodatus, ad potandum, laundum, irrigandum, purgandum, restinguendum, vehendum: & ita singuli eius riuuli, non ad distinctos usus, sed ad eosdem omnes referuntur. Sic artes generales non solum totae, sed earum etiam minutissime partes circa res omnes versantur.

Ars memoriae tota communis est. Nec ullis Assump- cancellis circumscripta est, quo minus vagari libere & circa res omnes versari possit. Debet enim aquae late patere ac naturalis memoria facultas, cuius illa quedam est descriptio.

Ergo ars memoriae non debet materiam sub- Concl. iectam dividere, sed una tradere communem doctrinam tam res quam verba recordandi. quod tu nequaquam, Discone, facis, qui alias rerum alias verborum umbras fingis, earumque duplicem doctrinam instituis.

Ecce mea memoriarum doctor, tela, ecce artis tuae vulnera. nunc iaces: diffidis: deponis hastas: nec ullam potes gustare spem, posse aliquando artem tuam

Ad A. Disconum

tuam ex hoc recenti vulnere nimis æ-
gram & debilitatam recreari. Gaudio,
ita me dii ament, euolutum esse te atq;
nudatum omnibus integumētis simu-
lationis tuæ. Nunc omnibus explora-
tum esse potest, quod ante occultatum
latuit, non te Anglicanam iuuentutem
ad ingenuam alicuius rei disciplinam
erudire, sed stultitiæ & leuis ac ventosi
ingenii tui locupletissimos testes pub-
lico Londini præconio colligere.

Vmbras rerum vel absolutas facis
vel mathematicas. Nummarie Doctor,
erras, & ea distinguis, quæ maxima co-
gnatione inter se continentur. Nam
Vmbra, quæ hauriuntur ex causis, effectis,
subiectis, adiunctis, dissentaneis, comparatis,
nominibus, distributione, definitione, testi-
monio, absolutæ sunt.

Prop.

Vmbra mathematicæ ex causis, effectis, sub-
iectis, adiunctis, &c. hauriuntur. Zodiaci
partes & decuria cum ad numeros expri-
mēdos usurpanter, subiectis utimur ad ad-
iuncta recordanda: sic etiam triginta ele-
menta cum eorum effectis & adiunctis,
verborum sunt adiuncta.

Ergo

G. P. Admonitiuncula.

Ergo umbra mathematicæ absolutæ sunt. Cond.

Age Argyrophile, hanc amentatam
hastam repelle si potes: si non potes,
concedendum tibi est, eadē omnes vim-
bras tuas esse dissipatas. Si partitus fue-
rim hominem in animum, corpus, ca-
put, ventrem, in cachinos te ipsum in-
solentius effuderis. Quid ita? quia, di-
ces, venter & caput non sunt distinctæ
partes ipsius hominis, sed membra
quædam quæ corpori ad eius perfectā
compositionem affiguntur: Simili pla-
nè modo cum vmbra partitionem ate-
allatam perpendo, ne me ipsum qui-
dem a risu, vel rogatus, temperem. V-
nā tu vmbra speciem sic immensam &
latè patentem fingis, vt cœteras ambitu
suo complexas teneat. Quod ipsi po-
etæ ad fingendi licentiam nimis liberi
nunquam somniasset. Quousq; illudes
nos *Discone?* quousq; effascinabis ocu-
los nostros fuco leuissimi artificii? num
Anglos existimas iudicio sic esse nullo,
vt mentis tuæ inopiam & siccitatem
non cognoscant? Minuenda tibi ista
est opinio: & de nostris hominibus a-

li-

Ad A. Disconum

Iiquanto magnificētius existimandum.
Dices, me tibi ingratum esse quōd ni-
mis quam par est curiosē in artem
tuam inquirō : tibi in animo esse teip-
sum fingere & formare ad multiplices
hominum volūtates, quibus vitia sāpē
iucunda sunt: vt nāuis in articulo pu-
cri, et si corporis macula fuit, tamen AL-
cāum delectauit, ita hanc distributio-
num tuarum insultatēm & insolentia-
le toribus iucundam fore. At verò le-
ctor is qui elegantissimis artibus in-
stitutus fuerit, ineptias & stultitias tu-
as haudquaquam deuorabit.

Vmbras absolutas definis quæ nul-
lam secum numeri differentiam affe-
runt. Egregie doct̄or, egregius profe-
cto es Aristotelis magistri tui simius.
“ Eodem modo in Topicis genus ille de-
“ finiuit: genus est, quod nec est diffe-
“ rentia, nec proprium, nec accidens. V-
trīq; elenchem peperisti, quia defini-
tio negata non docet rei scientiam, sed
potius dedocet inscientiam.

Ad mathematicas umbras nostra iam
festinet oratio; Nam magna mihi spes
elu-

G. P. Admonitiuncula.

elucet, posse me ex iis diuinum ali-
quid & reconditum elicere.

*Res, inquis, mathematicæ nec umbras simpli-
ces, nec absolutas. i. modificatas argumen-
tis logicis proiiciunt.*

Numeri sunt res mathematicæ.

Hec assumptio deest.

*Ergo numeri nec umbras simplices nec ab-
solutas proiiciunt.*

Doleo vehementer *Discone*, sic esse te
in mathematicis infantulum, nec eru-
ditum illum puluerem attigisse. Eripe
te profecto ex hoc languore & inficitia
tua, vt veritatem ipsam mecum possis
agnoscere. Propositio syllogismi tui
mirifico aspersa est mendacio. Dic pri-
mū liberè cur res mathematicæ um-
bras simplices non capiat? an quia non
videntur esse sensiles? at verò inprimis
sub sensum cadunt. Etenim quanto v-
naquæq; res communior est, tanto non
solum menti sed ipsis quoq; sensibus
est illustrior. Quin etiam singulis re-
bus percipiēdis generales notitiæ in-
primis in sensus incurruunt. Quod emi-
nus mouetur, prius certè corpus, deinde

Ad A. Disconum

de animal, postea hominem esse dicimus. Vnde in Opticorum libris theorema est, quod generales visibilium species prius occurrunt oculis quam speciales. Neq; id me tantillum mouet quod res mathematicas dicis abstractas esse, & ab omni materiae cōcretione auocatas. Quippe licet illæ mente abstractantur, tamen actu cum rebus singulæ ita conglutinatæ sunt & colligatae, vt eas nullo modo possis diuellere. Audi doctissimam P. Rami sententiam, vt tandem videre possis quomodo artis tuæ præcepta vacillant & claudicant. Quamuis, inquit, magnitudines, corpora, superficies, lineæ, puncta, mēte abstrahātur a qualitatibus physicis & sensibilibus raro, denso, calido, frigido, leui, graui, humido, sicco, reuera tamen esse in iis ipsis physicis corporibus Aristoteles s̄æpe & sollicitè confirmat in physicis: vbi nominatim ait rationes & demonstrationes esse de magnitudinibus sensibilibus: non tamien quatenus sensibiles sunt, sed pro vt tales sunt. Et sic Vitellio ad 3. P. 2. verissimè ait.

Omnis

G.P. Admonitiuncula.

Omnis linea qua peruenit lux a corpore, reluminoso ad corpus oppositum, est linea naturalis sensibilis latitudinem, quandam habens, in qua est linea thematicæ per speciem imaginationis assumenda. Deniq; magnitudinis geometricæ intelligentia est mentis, magnitudo tamen ipsa, linea, superficies, corpus, est reuera in sensili & physico corpore. Hæc P. Rami, hæc Aristotelis, hæc Opticorum est doctrina. Ut ergo res mathematicæ umbras simplices habent: ita quid impediet quo minus habeant absolutas? An audebis negare illarum & causas, & effecta, & adiuncta, & dissentanea, & comparata, & species, & omne argumenti genus esse? statuas velim apud animum tuum, logicam disciplinam tanquam flumen esse, quod nullis conclusum ripis erumpit, & latissimè per omnem rerum naturam effunditur.

Sed vt remittam tibi de rebus mathematicis errorem tuum, expone quæso nobis quid tibi sit commercii cum Zodiaci signis, & cum capite ac cauda draco-

Ad A. Disconum

draconis lunæ? Vides opinor artem tuam nugatoriam & puerilem esse: ideoq; decerpis ac delibas ex omni scientiarum genere flores quosdam, quibus illa distincta esset & perspersa. Quod si dixeris ex Zodiaci signis & lunæ circulis, suppeditari nobis immensam quandam umbrarum supellectionem, erroris & stultitiae insimulandus es. Nam

Artes consequentes non sunt antecedentibus necessarie, quia sine iis haec docere possunt non contra.

Ars memoriae antecedit, signorum & circulorum lunæ doctrina sequitur. Generales artes natura priores sunt, speciales natura posteriores.

Ars memoriae generalis est, signorum doctrina, id est Astronomia specialis est, quia illa circa rem omnem, hoc circa cœlum versatur. Ergo nec Astronomia, neque illius pars aliqua necessaria est ad artem memoriae.

Animaduertis quomodo disputem? quomodo te refellam? quomodo artis tue neruos elide? quomodo ioculares nugas & ab omnibus derisas excutiam?

Sed

G.P. Admonitiuncula.

Sed quid ago? cur sic in refutatione exardecio? cur signorum usum asperno & abiudico? qui & præclarus, & mihi ignotas esse potest. Quocirca, memoriae doctor, explica nobis ingenii tui dinitias & ornamenta, aperi-to nouum illum & excellentem signorum usum.

Et quoniam, inquis, numeri negotium agitur, eius primum in partes ex signis zodiaci esto divisione. Singula deinde orbis huius signa, singulas decorias ex ordine sortiantur. Tunc vero te iam ad digitos in decuriis insinuandos omnia quidem signa decem partibus divisa & distincta sunt. Erunt igitur 120, qua si minus satisfacere videantur, idem in errantibus etiam & imagine draconis luna tenterit eodem modo: fient 200, quorum usus in librorum capitula ceterorumque similium censu firmat, perceptione incredibilis esse videatur.

Ille me dolor nō nihil torquet, quod nullū in cœlo spaciū vacuum sit relictū. Tu enim in primis dignus es, qui decidum

Ad A. Disconum

mum tertium signum facias, quod tam
utilem signorum usum peperisti. Quod
si autem ab aliquo deo impetrare pos-
sem, ut Tauri amputaret cornua, spera-
rem aliquando te in cœlo representari
potuisse.

De methodo & animatione oratio
longior non est expromenda. Hæc e-
näm cum umbris & subiectis arctissimè
implicata sunt, quæ si ruunt, fieri non
potest quin illa eodem collapsa motu
concidant.

Nunc postremo conferamus Dialetti-
corum methodum cum hac arte tua,
huius usum cum illius dignitate, ut fa-
cile pateat, cui tandem ex his utrisque;
priores demus. Methodus e naturæ fonti-
bus effluxit, & ad eam omnes cum a-
liquid recordandum est confugiunt.
Quid tutum illud memoria artificium
Discone? an suam a natura stirpem re-
petat? an ullam usus & experientiæ co-
probationem habeat? Nata est illa pri-
mùm ex affecto Græculi nescio cuius
cerebro: & a communi benè recordan-
tium consuetudine vehementer ab-
horret.

G.P. Admonitiuncula.

horret. Methodus veros locos habet
pro rerum varietate inter se distinctos.
Genera (ut appellant) generalissima in
supremū locū euehuntur, subalternis
speciebus tribuuntur mediæ quædam
& interiectæ sedes, & res natura speci-
alissimæ in imas sedes compinguntur.
In arte tua loci quales sunt? verō sine
dices an fictos? si veros, mendax es: si
fictos, non repugno, quia magnam la-
boreculam aspergis arti tuæ. In metho-
do imagines rerum non densæ & ob-
scuræ, sed nitidæ, depictræ & illustres
proponuntur. Quippe illa tota clarissi-
mis definitionibus ac diuisionibus
tanquam stellis quibusdam distincta
est & frequentata. Ars tua describit
fugientes quasdam umbras, & fumos
nescio quos leuitate sua prorsus eu-
anescentes. Quocirca methodo palmam
concedat hæc fracta & debilitata me-
moria disciplina.

Hæc de arte breuiter decursa sunt:
quam nugatoriam & spinosam subtili-
tatem esse vel ex eo constabit, quod a
doctissimis hominibus contempta sit

E

&

Ad A. Disconum.

& vehementer repudiata. An primum si ars ista legitima esset, & si ullam micam veritatis haberet aut recti P. Ramus eam aspernatus esset? scilicet ille non cognouit hanc præclaram artem, & illum obsorbuit æstus nescio quis ingenii ac velut abstraxit ad refellendam veritatem. An tandem? an studium tuum magis est, quam fuit vñquam P. Rami? an consilium? an iudicium? an acumen? an labor & industria? quæ si in illo minima fuissent, præ tuis facultatibus maxima putarentur. Cum vero apud literatos illustrem teneat locum, quam non mirandum est, si tibi, qui vix e carceribus egressus es, coronam præripiat? sed inureretur prius omnibus maledictorum notis millies Ramus, quam ad laudationem huius artis exornandam vocem ullam mittere. Præterea quid est quod illi philosophi, cum acumine ingenii tum facultate recordandi admirabiles Quintilianus, Talæus, Frigius, Beurhusius, Patricius, Valerius, cur inquam hi philosophi eius artis abiectæ & prorsus dere-

lictæ

G.P. Admonitiuncula.

licit patrocinium non susceperunt? cur eam orbam & destitutam velut boni tutores non aluerunt? Haud quaquam hercle credendum est philosophos per medias sapientiaz laudes quasi quadrigis vehentes, in loco tam facili labi & errare, potuisse: quanquam quis tam oculatus? Quis tam lynceus est? qui aliquando non impingat? Quocirca, quid tibi iam *Discone*, faciendum est? perseverare in errore tutò non potes, nisi infamiae maculam, quam ipse iam pridem suscepisti, in nomine tuo perpetuò insidere & inueterascere libenter cupias. Itaque muta iam mentem istam mihi crede, obliuiscere artis & opinionis tuæ: noli amplius, ad quam opinionem iudicii leuitate tanquam vento delatus es, ad eandem quasi ad saxum perpetuò adhærescere.